

POSTANOWIENIE

13 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 13 grudnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w P.
z udziałem J.D.
o umieszczenie w domu pomocy społecznej,
na skutek skargi kasacyjnej J.D.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu z 4 czerwca 2024 r., XV Ca
488/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje adw. A.K. od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego
Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu 296 (dwieście
dziewięćdziesiąt sześć) zł kosztów nieopłaconej pomocy prawnej
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 20 grudnia 2023 r., IV RNs 556/22, Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda stwierdził, że w niniejszej sprawie istnieją podstawy do przyjęcia uczestniczki do domu pomocy społecznej bez jej zgody, a Sąd Okręgowy w Poznaniu zaskarżonym postanowieniem oddalił apelację uczestniczki.

Sąd drugiej instancji ustalił, że uczestniczka, urodzona w 1940 roku, choruje na głęboki zespół otępienny i od 1997 r. znajduje się pod opieką psychiatry. W maju 2022 roku lekarz POZ stwierdził całkowitą niezdolność uczestniczki do

zaspokajania swoich podstawowych potrzeb życiowych. Nie jest w stanie wykonać samodzielnie jakichkolwiek czynności. Wymaga pomocy w zaspokajaniu wszystkich potrzeb życiowych i nadzoru całodobowego. Wymaga pomocy przy przygotowywaniu, spożywaniu posiłków i płynów, pokrojeniu posiłków na małe kawałki, zażywaniu leków. Uczestniczka wymaga pomocy przy czynnościach higienicznych, fizjologicznych (opiekunowie używają pampersów). Wymaga opieki i pomocy przy czynnościach związanych z ubieraniem się, kąpielą. Uczestniczka wymaga pomocy nawet w zakresie poruszania się w łóżku, np. przy zmianie pozycji (leżąca, siedząca).

Uczestniczką od lat opiekują się jej siostra, urodzona w 1946 roku, wraz ze swoim mężem. Jednak obecnie możliwości sprawowania przez nich opieki wyczerpały się ze względu na własne poważne problemy zdrowotne (szwagier uczestniczki choruje na nowotwór). Doraźna, nawet codzienna pomoc pracownika MOPR tylko w niewielkim stopniu ulżyłaby obecnym opiekunom. Dalsza rodzina odmawia podjęcia się opieki. Najbliższą rodziną uczestniczki, poza siostrą, jest córka siostry i także odmawia podjęcia się opieki (to jej rodzice zaczynają wymagać wsparcia).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik uczestniczki z urzędu powołała się na oczywistą zasadność skargi, gdyż zaskarżone orzeczenie rażąco narusza art. 38 ust. 1 i art. 39 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (u.o.z.p.) przez niepoczynienie wystarczających ustaleń dotyczących stanu zdrowia uczestniczki, zakresu wymaganej opieki medycznej, a tym samym niewłaściwe rozważenie zakresu koniecznej opieki nad uczestniczką. Według skargi nie ma też szczegółowej argumentacji przemawiającej za przyjęciem, że istnieje zagrożenie dla życia uczestniczki. Stwierdzenie zaś braku możliwości korzystania z opieki sprawowanej obecnie przez siostrę uczestniczki oraz męża siostry uczestniczki nie uwzględniało w miarodajny sposób tego, że uczestniczka posiada członków najbliższej rodziny i umieszczenie jej w domu pomocy społecznej mogłoby nastąpić jedynie w wyjątkowej sytuacji. Co więcej, opieka nad uczestniczką mogłaby być sprawowana przez jej najbliższych oraz przy pomocy pracowników MOPR-u.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Teza skargi, że uczestniczka posiada rodzinę, która mogłoby sprawować opiekę nad uczestniczką przy pomocy pracowników MOPR-u, nie została poparta wskazaniem członków tej rodziny. Członkowie rodziny ustaleni przez Sąd odmawiają sprawowania opieki. Choroba otępienna uniemożliwia uczestniczkę samodzielne podjęcie decyzji. Ta sama choroba oraz niemożność samodzielnego poruszania się czynią konieczną całodobową opiekę. Zastosowanie art. 39 ust. 1 u.o.z.p. przez Sąd Okręgowy było prawidłowe, a wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podlega oddaleniu na podstawie art. 398⁹ k.p.c.

Na podstawie art. 29 ust. 1 Prawa o adwokaturze pełnomocnikowi skarżącemu przysługuje opłata za sporządzenie skargi kasacyjnej w wysokości określonej w § 14 ust. 1 pkt 3, § 16 ust. 4 pkt 2 i § 4 ust. 3 rozp. Min. Sprawiedl. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

(M.M.)

r.g.